

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Václava Novotného a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **P. H.**, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, odbor stavební, se sídlem Mariánské náměstí č. 2, Praha 1, o žalobě žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 3. 2004, č. j. MHMP-167947/2003/OST/Kš/Jd, o kasační stížnosti žalovaného – stěžovatele proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 3. 2005, č. j. 1 Ca 9/2004 - 42,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 16. 3. 2005, č. j. 1 Ca 9/2004 - 42, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Městský soud v Praze (dále městský soud) napadeným rozsudkem zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 3. 2004, č. j. MHMP-167947/2003/OST/Kš/Jd, a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Dospěl totiž k závěru, že toto rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů v něm uvedených.

Kasační stížnost žalovaný – dále stěžovatel (§ 109 odst. 2, 3 zákona č. 150/2002 Sb. – dále s. ř. s.) podal z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a/ a d/ s. ř. s. Nesouhlasí se soudem v tom, že žalobci nebyl v řízení jednoznačně prokázán přestupek dle § 105 odst. 2 písm. d/ stavebního zákona. Poukázal na ustanovení § 88 odst. 4 stavebního zákona, podle něhož „k odstranění stavby, pokud nebylo nařízeno, je třeba povolení stavebního úřadu“. Skutečnost, že povolení k odstranění stavby nebylo v daném případě

vydáno, byla nesporná. Na základě ohlášení stavebního úřadu žalobce zahájil rekonstrukci opěrné zídky. Následně při odstraňování zbylých částí sloupků na této zídce zjistil, že se podezdívka rozpadá. Proto „v několika dnech všechny zvětralé části odstranil a nahradil betonovým zdívkem“. Žalobce připouští v žalobě, že stavbu opěrné zídky odstranil. Okolnosti, které ho k jejímu odstranění vedly, nejsou pro naplnění skutkové podstaty přestupku podstatné. I v případě, kdy by prováděl odstranění zídky jako opatření předcházející náhlé havárie, resp. odstraňující následek havárie, měl postupovat podle § 137a stavebního zákona. Skutečnost, že nemohl dopředu předvídat, že zídka se při rekonstrukci začne sama rozpadat, by tedy mohla hrát roli pouze při úvaze o výši uložené pokuty. Stěžovatel však toto tvrzení považuje za účelové. Žalobce jako vlastník stavby měl a mohl znát technický stav předmětné zídky. Muselo mu být tedy zřejmé, jakými zásahy může ohrozit stabilitu zídky. Poukaz na to, že samovolné zřícení nepředvídal ani stavební úřad, je nepodstatný. Stavební úřad především není povinen na rozdíl od vlastníka stavby znát její technický stav. Žalobce kromě toho neuvedl v ohlášení, jakým způsobem hodlá rekonstrukci provádět a stavební úřad tedy nemohl posoudit, zda může v důsledku této rekonstrukce dojít ke zřícení zídky. Stavebnímu úřadu byla ohlášena pouze rekonstrukce a nikoli odstranění opěrné zídky a vybudování nové. Spáchání přestupku bylo žalobci jednoznačně prokázáno. Pokud soud tvrdí opak, je jeho tvrzení v rozporu s obsahem správního spisu.

Dále má stěžovatel za to, že nebyly splněny podmínky pro rozhodnutí soudu bez jednání. Soud dospěl k závěru, že rozhodnutí stěžovatele je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, když v něm není uvedeno, na základě jakých úvah dospěl stěžovatel k závěru, že žalobce musel znát technický stav stavby. V odůvodnění napadeného rozhodnutí je přitom dostatečně jasně uvedeno, že stěžovatel k tomuto závěru dospěl na základě skutečnosti, že žalobce je vlastník předmětné stavby a jako vlastník musel její technický stav znát. Rozhodnutí stěžovatele není nesrozumitelné. V případě, že se městský soud s naznačenou úvahou neztotožnil, měl nařídít ústní jednání, neboť odlišný právní názor soudu na posuzovanou věc není vadou umožňující zrušit žalobou napadené rozhodnutí bez nařízení jednání. K rozhodnutí věci bez jednání nebyly splněny podmínky ani proto, že stěžovatel soudu dopisem ze dne 6. 9. 2004 sdělil, že požaduje nařízení jednání.

Z důvodů v kasační stížnosti uvedených stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalobce se k podané kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu a z důvodů uvedených v kasační stížnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) a dospěl k těmto závěrům:

Rozhodnutím Městské části Praha 6, Úřadu městské části, odboru výstavby (správní orgán prvního stupně) ze dne 6. 10. 2003, č. j. výst.: sine/D 390 Bř, P 2048 Bř/02-Jed ve znění rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy, odboru stavebního ze dne 23. 3. 2004, č. j.: MHMP-167947/2003/OST/Kš/Jd byl žalobce uznán vinným spácháním přestupků uvedených v ustanovení § 105 odst. 2 písm. d/ stavebního zákona, tím, že v období května 2003 odstranil stavbu stávající opěrné zídky, včetně oplocení, při ulici N. T., umístěných na pozemku č. parc. 2049 v k. ú. B. bez povolení příslušného orgánu; v ustanovení § 105 odst. 3 písm. a/ stavebního zákona tím, že v období května až června 2003 provedl bez stavebního povolení stavbu nové opěrné zdi, včetně oplocení na parcele č. 2049 B., při ulici N. T.

Podle ustanovení § 105 zákona č. 50/1976 Sb. – stavebního zákona – účinného v době tvrzeného spáchání přestupků nazvaného přestupky občanů proti stavebnímu řádu odst. 2 písm. d/ přestupku se dopustí a pokutou od 10 000 Kč do 25 000 Kč bude potrestán ten, kdo odstraňuje nebo odstraní stavbu bez povolení příslušného orgánu, a odst. 3 písm. a/ přestupku se dopustí a pokutou od 25 000 Kč do 50 000 Kč bude potrestán ten, kdo jako stavebník provádí novou stavbu bez stavebního povolení nebo v rozporu s ním. Podle odst. 5 téhož ustanovení o řízení ve věcech přestupků, o podmínkách odpovědnosti za přestupky, jakož i o příslušnosti k projednávání přestupků platí obecné předpisy. Těmito předpisy jsou zákon ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

Podle § 2 zákona č. 200/1990 Sb.

odst. 1 přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin;

odst. 2 přestupkem není jednání, jímž někdo odvrací

a) přiměřeným způsobem přímo hrozící nebo trvajícím útok na zájem chráněný zákonem nebo

b) nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, jestliže tímto jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil, a toto nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak.

Podle § 3 téhož zákona k odpovědnosti za přestupek postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění.

Podle § 4 téhož zákona

odst. 1 přestupek je spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel

a) věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí nebo

b) nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl.

odst. 2 přestupek je spáchán úmyslně, jestliže pachatel

a) chtěl svým jednáním porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem nebo

b) věděl, že svým jednáním může ohrozit zájem chráněný zákonem, a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, byl s tím srozuměn.

odst. 3 jednáním se rozumí i opomenutí takového konání, k němuž byl pachatel podle okolností a svých osobních poměrů povinen.

Podle § 7 téhož zákona

odst.1 odpovědnost za přestupek se posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele příznivější.

odst. 2 pachateli lze uložit pouze takový druh sankce, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.

Podle obsahu správního spisu P. a K. H. (žalobce a jeho manželka) písemností došlou Úřadu městské části Praha 6 dne 4. 3. 2003 ohlásili rekonstrukci oplocení pozemku č. 2049 – oplocení zahrady – parcela č. 2049 u novostavby RD na parcele č. 2048 v P. 6, N. T. 390/4 a to na severní straně parcely č. 2049. V ohlášení uvádějí, že původní oplocení je v havarijním stavu, na severní straně navíc dochází k sesuvu půdy ve směru svažujícího se terénu a k vyvracení původního oplocení na sever. V další části popisují, jak bude rekonstrukce probíhat. Úřad městské části Praha 6 přípisem ze dne 17. 3. 2003 odpověděl, že ohlášené činnosti spadají do udržovacích prací ve smyslu § 56 odst. h/ zákona č. 50/1976 Sb., které nevyžadují ohlášení stavebnímu úřadu a že jejich provedení bere na vědomí. Výzvou ze dne 12. 6. 2003 tentýž úřad P. a K. H. vyzval, aby s okamžitou platností zastavili stavební práce spočívající ve 1/ stavbě opěrné zídky, která není povolena žádným rozhodnutím Odboru výstavby m. č. Praha 6, 2/ stavbě nového oplocení při hranici s pozemkem parc. č. 2054 k. ú. B., která nebyla stavebnímu odboru nahlášena. Písemností ze dne 23. 7. 2003 Úřad městské části Praha 6 P. a K. H. oznámil zahájení přestupkového řízení, protože 1/ zahájili drobnou stavbu oplocení na pozemku č. p. 2048 u domu č. p. 390 v k. ú. B. bez ohlášení, jednalo se o oplocení při hranici s pozemkem p.č. 2054/1 v k. ú. B., 2/ odstranili stávající opěrnou zeď včetně oplocení na pozemku č. p. 2048 B., při ulici N. T. v P. 6 bez povolení příslušného orgánu, 3/ zahájili výstavbu nové opěrné zdi včetně oplocení na parcele č. 2048 B., při ulici N. T. v P. 6 bez stavebního povolení. Současně jmenovaným sdělil termín ústního jednání dne 22. 9. 2003. Tohoto jednání se zúčastnil žalobce a sdělil, že se k věci vyjádří písemně do 26. 9. 2003. Učinil tak písemností ze dne 22. 9. 2003. V ní uvádí, že v průběhu rekonstrukce se ukázalo, že opěrná zídka, která je součástí oplocení je v dezolátním stavu – v podstatě se celá rozpadla – a bylo nutné v zájmu bezpečnosti celou rozebrat a vystavět znovu. Poukázal na to, že vozovka v ulici N. T. je v katastrofálním stavu již mnoho let a že tedy vlastní činností na své náklady tuto část vozovky vyztužil a zhodnotil vybudovanou opěrnou zdí. Žalobce tedy v průběhu řízení před správními orgány i v průběhu řízení před městským soudem nepopírá to, že po ohlášení rekonstrukce oplocení a poté po zjištění, že podezdívka plotu, která je současně i opěrnou zdí pro vozovku, je v dezolátním stavu, přikročil k tomu, že v několika dnech všechny zvětralé části odstranil a nahradil betonovým zdivem. Měl však za to, že tak zabránil hrozící havárii některého projíždějícího automobilu. V tomto směru poukázal na to, že v blízkém okolí k takové havárii došlo. Žalobce má tedy za to, že i když bez povolení příslušného orgánu odstranil stavbu stávající opěrné zídky včetně oplocení a provedl stavbu nové opěrné zdi včetně oplocení vše na parcele č. 2049 B., při ulici N. T., není rozhodnutí stěžovatele zákonné, protože se stěžovatel nezabýval zásadou uvedenou v § 2 odst. 1 zákona o přestupcích, podle něhož přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti. Výsledkem jeho jednání není naprosto žádný škodlivý následek. Pokud mu stěžovatel vytýkal, že jako vlastník měl znát stav své nemovitosti, pak žalobce tvrdil, že stav opěrné zdi byl znám z úřední činnosti i správnímu orgánu prvního stupně.

Městský soud napadeným rozsudkem zrušil rozhodnutí stěžovatele proto, že je podle něj nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, protože z rozhodnutí není zřejmé na základě jakých úvah stěžovatel dospěl k závěru, že žalobce si mohl být vědom toho, že svými stavebními zásahy může způsobit odstranění stavby opěrné zídky a že se nevypořádal s námitkou žalobce, že neměl v úmyslu opěrnou zídku odstranit, ale tato se při pokusu o rekonstrukci sama rozpadla, což dopředu nemohl předvídat.

Se závěry městského soudu nesouhlasí stěžovatel a nesouhlasí s nimi ani Nejvyšší správní soud.

Především je třeba vycházet z toho, že k odpovědnosti za přestupek postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění, což v daném případě zákon nestanoví. Postačí tedy i nedbalost nevědomá, tedy že žalobce nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl. Z tohoto zavinění žalobce a skutkového stavu, který zjistil, stěžovatel ve svém rozhodnutí vycházel a zavinění žalobce dovozoval ho z toho, že žalobce je vlastníkem uvedené stavby a proto měl a mohl znát její technický stav. S tímto jeho postupem Nejvyšší správní soud souhlasí. Z důvodů výše uvedených nemůže obstát ani výtku městského soudu stěžovateli, že se nevypořádal s námitkou žalobce, že neměl v úmyslu opěrnou zídku odstranit, ale tato se při pokusu o rekonstrukci sama rozpadla, což dopředu nemohl předvídat, když není třeba v tomto případě úmysl prokazovat. Nejvyšší správní soud neshledává rozhodnutí stěžovatele z důvodů tvrzených městským soudem za nepřezkoumatelné. Proto nebyl ani důvod, aby městský soud postupoval podle ustanovení § 76 odst. 1 písm. a/ s. ř. s. a zrušil rozhodnutí stěžovatele bez jednání rozsudkem, když stěžovatel připsal ze dne 6. 9. 2004 ve lhůtě stanovené zákonem městskému soudu na jeho výzvu sdělil, že požaduje, aby soud ve věci nařídil jednání.

Z důvodů uvedených v tomto rozhodnutí Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení, v němž tento soud podle požadavku stěžovatele nařídí jednání ve věci a projedná žalobu žalobce ze všech důvodů žalobcem v ní uplatněných.

V novém rozhodnutí rozhodne městský soud i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 27. září 2006

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu